

Klasa: 004-01/12-01/06

Urbroj: 5030104-12-1

Zagreb, 12. srpnja 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju diskriminacije, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju diskriminacije, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa, te Gordana Markotića, pomoćnika ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU
DISKRIMINACIJE, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona temelji se na odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o suzbijanju diskriminacije (u daljnjem tekstu: Zakon) usvojen je u Hrvatskome saboru 9. svibnja 2008. godine, objavljen u Narodnim novinama, broj 85/2008, od 21. svibnja 2008. godine, te se primjenjuje od 1. siječnja 2009. godine. Ovaj Zakon, kao opći zakon (*lex generalis*), konceptualnim pristupom i usklađivanjem pojedinih instituta, na jedinstven način uređuje problematiku suzbijanja diskriminacije, s obzirom da do donošenja Zakona Republika Hrvatska nije imala cjeloviti zakon koji bi na jedinstven način uređivao problematiku suzbijanja diskriminacije te su pojedini propisi u svom sadržaju uključivali antidiskriminacijske odredbe. Donošenjem Zakona napravljen je izuzetan iskorak u području suzbijanja diskriminacije, a osobito u odnosu na unesene diskriminirajuće osnove koje nadilaze međunarodne standarde na ovom području.

Tijekom praćenja primjene Zakona u 2009. godini nesporno je ustanovljeno da je, uz ispunjavanje osnovnih ciljeva njegova donošenja, napravljen bitan pomak u pravcu zaštite od svih oblika diskriminacije, smanjenja rizika diskriminacije, odnosno podizanja razine svijesti o neprihvatljivosti diskriminirajućeg ponašanja. Međutim, iako Zakon pripada visokim civilizacijskim i socijalnim standardima našeg vremena, potrebno je učiniti daljnje napore u smislu ispravne implementacije pravne stečevine Europske unije u ovom području. Naime, u trenutku pripreme Zakona za donošenje u Hrvatskome saboru 2008. godine, Europska komisija nije imala komentara na Zakon. Međutim, u Zajedničkom stajalištu Europske unije (Revizija CONF-HR 13/08), od 18. prosinca 2009. godine, vezanom uz ispunjenje obveza iz Poglavlja 19. - Socijalna politika i zapošljavanje, područje - Suzbijanje diskriminacije, Europska unija je dala svoj osvrt kojim prima na znanje i pozdravlja informaciju da je u srpnju 2008. godine donesen jedinstven Zakon o suzbijanju diskriminacije. Nadalje, ovim dijelom zajedničkih stajališta Europska unija poziva Republiku Hrvatsku na dovršavanje usklađivanja zakonodavstva u tom području, osobito u odnosu na iznimke od načela zabrane diskriminacije te prima na znanje informaciju da je Hrvatska preuzela obvezu do kraja 2010. ispuniti sve uvjete pravne stečevine na tom području, prije svega one koji se odnose na iznimke od načela zabrane diskriminacije.

Upravo u cilju usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske na području diskriminacije pokrenut je postupak izrade izmjena i dopuna Zakona, te je temeljem gore navedenoga izrađen ovaj zakonski prijedlog.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakon se usklađuje s Direktivama Europske unije i to: Direktivom Vijeća 2000/43/EZ, od 29. lipnja 2000. godine, o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća 2000/43/EZ), Direktivom Vijeća 2000/78/EZ, od 27. studenoga 2000. godine, o uspostavi okvira za jednak tretman na području zapošljavanja i odabira zvanja (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća 2000/78/EZ), Direktivom Vijeća 2004/113/EZ, od 13. prosinca 2004. godine, kojom se primjenjuje načelo ravnopravnosti muškaraca i žena u mogućnosti dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća 2004/113/EZ) i Direktivom 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, od 5. srpnja 2006. godine, o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog tretiranja muškaraca i žena u pitanjima zapošljavanja i obavljanja zanimanja (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/54/EZ).

2. Osnovna pitanja koja se uređuju ovim zakonom

Upravo zbog obveze usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije na području suzbijanja diskriminacije, ovim se zakonom želi uvažiti sve primjedbe i komentare koje su stručnjaci Europske komisije iskazali tijekom ocjene usklađenosti Zakona s odgovarajućom pravnom stečevinom Europske unije. U primjedbama i komentarima Europske komisije je kao nedostatak usklađenosti Zakona s pravnom stečevinom Europske unije istaknuto područje iznimki od načela zabrane diskriminacije, u kojem su iznimke od načela zabrane diskriminacije, propisane člankom 9. stavkom 2. Zakona, preširoko postavljene.

Slijedom naprijed navedenoga ovim je zakonom potrebno uskladiti područje iznimki od načela zabrane diskriminacije s odgovarajućom pravnom stečevinom Europske unije. Naime u Zakonu su navedeni i izuzetci od zabrane diskriminacije, što znači da se u određenim slučajevima stavljanje u nepovoljniji položaj ne smatra diskriminacijom. Prema primjedbama i komentarima Europske komisije iznimka od zabrane diskriminacije u Zakonu, koja se dopušta zbog razloga javne sigurnosti, ne postoji u slučaju diskriminacije koja se temelji na rasi ili etničkom porijeklu. Nadalje je navedeno da je iznimka od načela zabrane diskriminacije u Zakonu, koja se odnosi na pogodovanje mladim i starijim osobama, formulirana preopćenito te da bi se trebala temeljiti na zakonitom cilju i biti razmjerna i nužna cilju koji se želi postići. Isto je tako navedeno da se iznimka od zabrane diskriminacije u Zakonu, koja se temelji na vjerskoj doktrini ili uvjerenju, može prihvatiti jedino ako postoji istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje posla. Osim toga, naglašeno je da se iznimke od zabrane diskriminacije u Zakonu, koje se odnose na određivanje dobne granice za zasnivanje radnog odnosa na određenim radnim mjestima i najviše dobi za prestanak radnog odnosa, mogu utvrditi jedino ako postoji zakoniti cilj i razmjernost u provedbi. Zaključno je navedeno da se iznimka od zabrane diskriminacije u Zakonu, koja se odnosi na mogućnost stavljanja u nepovoljniji položaj na temelju obiteljskih odnosa, čini preopćenitom te da bi se trebala temeljiti na istinskom uvjetu za obavljanje posla, odnosno postojanju zakonitog cilja ili razmjernosti i nužnosti mjera. Ovim je zakonom također potrebno izvršiti otklanjanje pojmovne neujednačenosti s propisima u području spolnog uznemiravanja. Imajući u vidu da je Europski sud pravde presudom u predmetu C-236/09 (*Test Achats*) ukinuo članak 5. stavak 2. Direktive 2004/113, bilo je potrebno izvršiti nužne izmjene u članku 9. stavku 2. Zakona. Konačno, temeljem članka 4. stavka 5. Direktive 2004/113, prijedlogom izmjena Zakona otvara se mogućnost pristupa dobrima, odnosno uslugama isključivo ili prvenstveno pripadnicima jednog spola ili osobama s invaliditetom, pod uvjetom da je zadovoljen test razmjernosti.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem ovoga zakona

Odredbe ovoga zakona pridonijet će usklađenju hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije u poglavlju "Socijalna politika i zapošljavanje", djelotvornijoj i cjelovitijoj primjeni odredbi o iznimkama od načela zabrane diskriminacije, otklanjanju pojmovne neujednačenosti s propisima u području spolnog uznemiravanja te jasnijoj primjeni njegovih pojedinih odredbi.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku, s obzirom da postoje opravdani državni razlozi, u cilju usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije u području "Socijalna politika i zapošljavanje".

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE

Članak 1.

U Zakonu o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/2008), iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

"Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi okvira za jednak tretman na području zapošljavanja i odabira zvanja (SL L 303, 2.12.2000.),
- Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo (SL L 180, 19.7.2000.),
- Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. kojom se primjenjuje načelo ravnopravnosti muškaraca i žena u mogućnosti dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga (SL L 373/37, 21.12.2004.),
- Direktiva 2006/54/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakoga tretiranja muškaraca i žena u pitanjima zapošljavanja i obavljanja zanimanja (SL L 204/23, 26.7.2006.)".

Članak 2.

U članku 2. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Neizravna diskriminacija postoji kada naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa, stavlja ili bi mogla staviti osobe u nepovoljniji položaj po osnovi iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona, u odnosu na druge osobe u usporedivoj situaciji, osim ako se takva odredba, kriterij ili praksa mogu objektivno opravdati legitimnim ciljem, a sredstva za njihovo postizanje su primjerena i nužna."

Članak 3.

U članku 3. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili tjelesno neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a posebice ako stvara zastrašujuće, neprijateljsko, ponižavajuće, omalovažavajuće ili uvredljivo okruženje."

Članak 4.

U članku 4. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Poticanje na diskriminaciju smatrat će se diskriminacijom u smislu odredaba ovoga Zakona."

Članak 5.

U članku 8. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na uređivanje prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom."

Članak 6.

Članak 9. mijenja se i glasi:

"(1) Diskriminacija u svim pojavnim oblicima je zabranjena.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ne smatra se diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj u sljedećim slučajevima:

1. kada je takvo postupanje određeno zakonom u cilju očuvanja zdravlja, javne sigurnosti, održavanja javnog reda i mira, prevencije kaznenih djela i zaštite prava i sloboda drugih ljudi te ako su upotrijebljena sredstva u demokratskom društvu primjerena i nužna za postizanje željenog cilja, pod uvjetom da takvo postupanje ne dovodi do izravne ili neizravne diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti, boje kože, vjere, spola, nacionalnog i socijalnog podrijetla, spolne orijentacije i invaliditeta;

2. posebnih mjera koje uključuju bilo koju mjeru privremene naravi, koja je nužna i prikladna za ostvarivanje stvarne jednakosti društvenih skupina koje su u nepovoljnijem položaju, temeljem neke od osnova iz članka 1. ovoga Zakona kada je takvo postupanje temeljeno na odredbama zakona, podzakonskog akta, programa, mjera ili odluka u cilju poboljšanja položaja etničkih, vjerskih, jezičnih ili drugih manjina ili drugih skupina građana ili osoba diskriminiranih po osnovama iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona;

3. provođenja mjera socijalne politike kojima se pogoduje osobama ili domaćinstvima težeg imovnog ili socijalnog stanja pod uvjetom da takve mjere ne dovode do izravne ili neizravne diskriminacije na temelju spola, spolne orijentacije, rase, boje kože, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja i invaliditeta;

4. u odnosu na određeni posao kad je narav posla takva ili se posao obavlja u takvim uvjetima da značajke povezane s nekim od osnova iz članka 1. ovoga Zakona predstavljaju stvarni i odlučujući uvjet obavljanja posla ako je svrha koja se time želi postići opravdana i uvjet odmjeren;

5. pri obavljanju profesionalnih aktivnosti, odnosno zasnivanju radnog odnosa, uključenju u članstvo te u djelovanju koje je u skladu s naukom i poslanjem crkve i vjerske zajednice upisane u Evidenciju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, te druge javne ili privatne organizacije čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju, a koja djeluje u skladu s Ustavom i zakonom, ako tako zahtijevaju vjerska doktrina ili uvjerenja, u slučaju kada zbog prirode tih aktivnosti ili okolnosti u kojima se obavljaju, vjera ili uvjerenje neke osobe predstavljaju istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje posla, uzimajući u obzir sustav vrijednosti te organizacije;

6. na temelju dobi pri ugovaranju premija osigurnina i drugih uvjeta u osiguranju na temelju opće prihvaćenih načela procjene rizika, u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima i pravilima aktuarske matematike;

7. u pristupu dobrima, uslugama i sportu te pružanju istih ako je pristup dobru i/ili usluzi namijenjen isključivo ili prvenstveno pripadnicima jednog spola ili osobama s invaliditetom pod uvjetom da je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem te ako su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići;

8. na osnovi dobi, ako je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem, uključujući legitime ciljeve socijalne politike, socijalne i zdravstvene zaštite, politike zapošljavanja, promicanja ciljeva tržišta rada i stručnog osposobljavanja, te ako su sredstva za njegovo postizanje primjerena i nužna. Primjerice, diskriminacijom se ne smatra: određivanje najniže ili najviše dobi i/ili profesionalnog iskustva i/ili stupnja obrazovanja kao uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ili kao uvjeta za stjecanje drugih pogodnosti vezanih uz radni odnos; određivanje prikladne i primjerene najviše dobi kao razloga za prestanak radnog odnosa, a koja je sukladna uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu, propisivanje dobi ili razumnog razdoblja zaposlenja kao uvjeta za stjecanje ili ostvarivanje prava na mirovinu, ili drugog prava iz sustava socijalne sigurnosti, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti i određivanje dobi kao uvjeta za pristup obrazovanju ili određenim dobrima ili uslugama, pod uvjetom da su zadovoljeni uvjeti iz prve rečenice ove točke;

9. na temelju državljanstva prema posebnim propisima;

10. kod stavljanja u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom, a osobito u svrhu legitime zaštite prava i dobrobiti djece, zaštite javnog morala i pogodovanja braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna.

(3) Sve iznimke iz stavka 2. ovoga članka trebaju ostvarivati svoj legitimni cilj za koji su određene i moraju biti primjerene i nužne za ostvarenje tog cilja."

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1. navode se svi akti Europske unije s kojima se usklađuje Zakon o suzbijanju diskriminacije, a sukladno odredbama Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije (Narodne novine, broj 93/2011).

Uz članak 2.

U članku 2. stavku 2. riječ: "zakonit" zamijenjena je riječju: "legitiman" zbog terminološkog usklađivanja Zakona.

Uz članak 3.

Člankom 3. stavkom 2. definicija spolnog uznemiravanja iz Zakona o suzbijanju diskriminacije usklađuje se s definicijom spolnog uznemiravanja iz relevantnih direktiva Europske unije koje uređuju ovo područje, te s definicijom spolnog uznemiravanja iz Zakona o ravnopravnosti spolova.

Uz članak 4.

U članku 4. stavku 1. kod poticanja na diskriminaciju izostavljena je namjera (poticanja na diskriminaciju) kao uvjet da bi se neki postupak smatrao diskriminacijom, čime se Zakon uskladio s direktivama Vijeća 2000/78 i 2000/43 koje također ne navode namjeru poticanja na diskriminaciju kao razlog da bi se neki postupak smatrao diskriminacijom.

Uz članak 5.

U članak 8. Zakona dodaje se stavak 2. kako bi se omogućilo autonomno uređenje bračnih i obiteljskih odnosa u Republici Hrvatskoj u pogledu statusa, prava i obveza, neovisno od odredbi Zakona o suzbijanju diskriminacije, jer se navedenom dopunom izričito navodi da se Zakon ne primjenjuje na uređivanje prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom. Dopunom članka 8. također je izvršeno usklađivanje Zakona s Direktivom Vijeća 2000/78/EC od 27. studenoga 2000. godine. Naime, navedena Direktiva izričito navodi kako njezin sadržaj ne utječe na nacionalne zakonodavne odredbe koje se tiču bračnog statusa te pogodnosti koje proizlaze iz bračnog statusa te se u tom smislu predlaže uređenje kako je navedeno.

Uz članak 6.

U članku 9. stavku 2. točki 1. predloženom izmjenom uvaženi su komentari Europske komisije uz postojeći članak te su kao zaštićene vrijednosti na temelju Direktiva Vijeća 2000/43/EZ i 2000/78 EZ (članak 2. stavak 5.), članka 15. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i sudske prakse Europskog suda za ljudska prava uvrštene javna sigurnost, održavanje javnog reda i mira te zaštita prava i sloboda drugih ljudi. Također je navedeno da upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna za postizanje željenog

cilja, kao i da iznimka te vrste ne postoji u slučaju diskriminacije koja se temelji na rasnoj ili etničkoj pripadnosti, boji kože, vjeri, spolu, nacionalnom i socijalnom podrijetlu, spolnoj orijentaciji i invaliditetu, čime je odredba usklađena s odredbama članka 17. Ustava Republike Hrvatske i europskom pravnom stečevinom.

U članku 9. stavku 2. točki 2. umjesto izraza: "pozitivne akcije" koristi se izraz: "posebne mjere" čime je Zakon terminološki usklađen sa Zakonom o ravnopravnosti spolova. Osim toga, stavlja se veći naglasak na privremenu narav posebnih mjera i njihovu svrhu, koja je ostvarivanje stvarne (materijalne), a ne formalne jednakosti. Ovime je zakonsko određivanje sadržaja pojma posebnih mjera usklađeno sa sudskom praksom Suda pravde Europske unije koji ove mjere, kao iznimke od načela zabrane diskriminacije, tumači restriktivno.

U članku 9. stavku 2. točki 3. novim sadržajem uvaženi su komentari Europske komisije gdje se navodi da je iznimka preopćenito formulirana te da bi se ona trebala temeljiti na zakonitom cilju i biti razmjerna i nužna za postizanje cilja koji se želi postići.

U članku 9. stavku 2. točki 4. došlo je samo do izmjene jezičnog izričaja i to u dvije riječi - narav i značajke.

U članku 9. stavku 2. točki 5. uvaženi su komentari Europske komisije gdje se navodi da se iznimka, koja se temelji na vjerskoj doktrini ili uvjerenju, može prihvatiti jedino ako postoji istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje posla. Stoga se jasno naznačuje da se iznimka od zabrane diskriminacije može primijeniti samo kad se radi o zasnivanju radnog odnosa, odnosno obavljanju djelatnosti u crkvama i drugim javnim i privatnim organizacijama čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju, pri čemu razlika u tretmanu zbog vjere ili uvjerenja neke osobe neće biti smatrana diskriminacijom u slučaju kad zbog naravi tih aktivnosti ili okolnosti u kojima se obavljaju, vjera ili uvjerenje neke osobe predstavljaju istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje tog posla, uzimajući u obzir sustav vrijednosti te organizacije.

U članku 9. stavku 2. točki 6. predloženom se izmjenom predlaže kao kriterij razlikovanja osiguranika uključiti dob, uz izostavljanje osnove spola, ako se temelji na opće prihvaćenim načelima procjene rizika, u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima i pravilima aktuarske matematike. Imajući u vidu da je Europski sud pravde presudom u predmetu C-236/09 (*Test Achats*) ukinuo članak 5. stavak 2. Direktive 2004/113, koji se odnosio na kriterij spola pri izračunima procjene rizika kod ugovaranja premija osigurnina, te je prijedlog ove točke sada sukladan članku 6. stavku 2. Direktive 2000/78.

U članku 9. stavku 2. točki 7. kojom se vrši usklađivanje s pravnom stečevinom i to s Direktivom 2004/113 ne smatra se diskriminacijom razlikovanje temeljem spola ili invaliditeta u pristupu i pružanju dobara i usluga i pristupu sportu ako je pristup dobru i/ili usluzi, odnosno sportu, namijenjen isključivo ili prvenstveno pripadnicima jednog spola ili osobama s invaliditetom i pod uvjetom da je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem te ako su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići.

U članku 9. stavku 2., uvažavajući komentare Europske komisije, točke 7. i 8. postaju točka 8. te se predmetnom formulacijom Zakon usklađuje s pravnom stečevinom Europske unije koja opravdava dobnu diskriminaciju legitimnim ciljem ukoliko su sredstva za njegovo postizanje primjerena i nužna.

U članku 9. stavku 2. točki 10. uvaženi su komentari Europske komisije gdje se navodi da se iznimka, koja se odnosi na obiteljske odnose, može prihvatiti jedino ako se temelji na istinskom uvjetu za obavljanje posla, odnosno postojanju zakonitog cilja ili razmjernosti i nužnosti mjera. Stoga se jasno naznačuje da se iznimka od zabrane diskriminacije može primijeniti samo kad se radi o stavljanju u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom, a osobito u svrhu legitimne zaštite prava i dobrobiti djece, zaštite javnog morala i pogodovanja braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna.

Uz članak 7.

Ovom se odredbom propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 2.

(1) Izravna diskriminacija je postupanje uvjetovano nekim od osnova iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona kojim se osoba stavlja ili je bila stavljena ili bi mogla biti stavljena u nepovoljniji položaj od druge osobe u usporedivoj situaciji.

(2) Neizravna diskriminacija postoji kad naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa, stavlja ili bi mogla staviti osobe u nepovoljniji položaj po osnovi iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona, u odnosu na druge osobe u usporedivoj situaciji, osim ako se takva odredba, kriterij ili praksa mogu objektivno opravdati zakonitim ciljem, a sredstva za njihovo postizanje su primjerena i nužna.

Članak 3.

(1) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekim od osnova iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(2) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobi, koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(3) Na uznemiravanje i spolno uznemiravanje na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na diskriminaciju.

Članak 4.

(1) Poticanje na diskriminaciju, ako je počinjeno s namjerom, smatrat će se diskriminacijom u smislu članka 1. ovoga Zakona.

(2) Diskriminacijom u smislu ovoga Zakona smatrat će se i propust da se osobama s invaliditetom, sukladno njihovim specifičnim potrebama, omogući:

- korištenje javno dostupnih resursa
 - sudjelovanje u javnom i društvenom životu
 - pristup radnom mjestu i odgovarajući uvjeti rada
- prilagodбом infrastrukture i prostora, korištenjem opreme i na drugi način koji nije nerazmjerni teret za onoga tko je to dužan omogućiti.

Članak 8.

Ovaj se Zakon primjenjuje na postupanje svih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima te na postupanje svih pravnih i fizičkih osoba, osobito u područjima:

1. rada i radnih uvjeta; mogućnosti obavljanja samostalne ili nesamostalne djelatnosti, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju te napredovanju; pristup svim vrstama profesionalnog usmjeravanja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja te prekvalifikacije,
2. obrazovanja, znanosti i športa,
3. socijalne sigurnosti, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti,
4. zdravstvene zaštite,
5. pravosuđa i uprave,
6. stanovanja,
7. javnog informiranja i medija,
8. pristupa dobrima i uslugama te pružanju istih,
9. članstva i djelovanja u sindikatima, organizacijama civilnoga društva, političkim strankama ili bilo kojim drugim organizacijama,
10. sudjelovanja u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu.

Članak 9.

(1) Diskriminacija u svim pojavnim oblicima je zabranjena.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ne smatra se diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj u sljedećim slučajevima:

1. Kad je takvo postupanje određeno zakonom u cilju očuvanja zdravlja i prevencije kaznenih i prekršajnih djela te kad su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići.
2. Pozitivne akcije, odnosno kad je takvo postupanje temeljeno na odredbama zakona, podzakonskog akta, programa, mjera ili odluka u cilju poboljšanja položaja etničkih, vjerskih, jezičnih ili drugih manjina ili drugih skupina građana ili osoba diskriminiranih po osnovama iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona.
3. Pogodovanja trudnicama, djeci, mladeži, starijim osobama, osobama s pravnom obvezom uzdržavanja koje redovito ispunjavaju obvezu uzdržavanja i osobama s invaliditetom u cilju njihove zaštite kad je takvo postupanje temeljeno na odredbama zakona, podzakonskog akta, programa i mjera.
4. U odnosu na određeni posao kad je priroda posla takva ili se posao obavlja u takvim uvjetima da karakteristike povezane s nekim od osnova iz članka 1. ovoga Zakona predstavljaju stvarni i odlučujući uvjet obavljanja posla pod uvjetom da je svrha koja se time želi postići opravdana i uvjet odmjeren.
5. Pri zasnivanju radnog odnosa, uključnja u članstvo te u djelovanju koje je u skladu s naukom i poslanjem crkve i vjerske zajednice upisane u Evidenciju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, te druge javne ili privatne organizacije koje djeluju u skladu s Ustavom i zakonima, ako tako zahtijevaju vjerska doktrina, uvjerenja ili ciljevi.
6. Na temelju dobi i spola pri ugovaranju premija, osiguranina i drugih uvjeta u osiguranju u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima i pravilima aktuarske matematike, pri čemu troškovi vezani uz trudnoću i majčinstvo ne mogu opravdati razlike.
7. Određivanja najniže dobi i/ili profesionalnog iskustva i/ili stupnja obrazovanja kao uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ili kao uvjeta za stjecanje drugih pogodnosti vezanih uz radni odnos kad je to predviđeno posebnim propisima.
8. Određivanja prikladne i primjerene najviše dobi kao razlog za prestanak radnog odnosa te propisivanje dobi kao uvjeta za stjecanje prava na mirovinu.

9. Na temelju državljanstva prema posebnim propisima.

10. Stavljanje u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveze iz obiteljskog odnosa kad je to određeno zakonom, a osobito u cilju zaštite prava i interesa djece, što mora biti opravdano legitimnom svrhom, zaštitom javnog morala, kao i pogodovanju braka u skladu s odredbama Obiteljskog zakona.

(3) Sve iznimke iz stavka 2. ovoga članka trebaju se tumačiti razmjerno cilju i svrsi zbog kojih su određene.

**IZJAVA O USKLADENOSTI (NACRTA) PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM
STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE I PRAVNIM AKTIMA VIJEĆA EUROPE**

1. Naziv prijedloga propisa (na hrvatskom i engleskom jeziku)

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o suzbijanju diskriminacije
Act on Amendments to the Anti-discrimination Act

2. Stručni nositelj izrade prijedloga

Ministarstvo pravosuđa

3. Veza s programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Program Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije – 2012. godina Poglavlje III Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva u EU, 3. 19 Socijalna politika i zapošljavanje – Anti-diskriminacija i jednake mogućnosti

4. Uskladenost prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

Ugovor o funkcioniranju EU - II Dio Suzbijanje diskriminacije i građanstvo Unije, III Dio - Politike i unutarnje djelovanje EU, Glava X – Socijalna politika
Treaty on the Functioning of the European Union - Part II Non - Discrimination and the Citizenship of the European Union, Part III - Union Policies and Internal Actions, Title X - Social Policy

b) Odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

1. Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi okvira za jednak tretman na području zapošljavanja i odabira zvanja
Council Directive 2000/78/EC of 27 November 2000 establishing a general framework for equal treatment in employment and occupation

32000L0078

- uskladeno

2. Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo

Council Directive 2000/43/EC of 29 June 2000 implementing the principle of equal treatment between persons irrespective of racial or ethnic origin

32000L0043

- usklađeno

3. Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. kojom se primjenjuje načelo ravnopravnosti muškaraca i žena u mogućnosti dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga

Council Directive 2004/113/EC of 13 December 2004 implementing the principle of equal treatment between men and women in the access to and supply of goods and services

32004L0113

- usklađeno

4. Direktiva 2006/54/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakoga tretiranja muškaraca i žena u pitanjima zapošljavanja i obavljanja zanimanja (preuređena verzija)

Directive 2006/54/EC of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on the implementation of the principle of equal opportunities and equal treatment of men and women in matters of employment and occupation (recast)

32006L0054

- usklađeno

c) Jesu li odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u potpunosti prenesene u prijedlog propisa (obrazloženje) ?

U potpunosti preneseno.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije

Rok predviđen Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju

e) Ostali izvori prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

5. Tehnička pomoć korištena u izradi prijedloga propisa

6. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se prenose odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Potpis koordinatora za europske poslove
stručnog nositelja izrade prijedloga
propisa, datum i pečat

Zagreb,

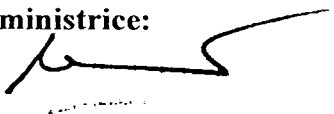

Pomoćnik ministra:

Gordan Markotić

Potpis zamjenika ministrice u
Ministarstvu vanjskih i europskih
poslova, datum i pečat

Zagreb,

Zamjenik ministrice:

Josip Klisović

**USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA 2006/54/EZ O PROVEDBI NAČELA JEDNAKIH MOGUĆNOSTI I JEDNAKOG TRETIRANJA MUŠKARACA I ŽENA U PITANJIMA ZAPOSŁJAVANJA I OBAVLJANJA ZANIMANJA
S PRIJEDLOGOM ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE S KONČANIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

<p>1. Naziv propisa EU te predmet i cilj njegova uređivanja</p> <p>DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA 2006/54/EZ O PROVEDBI NAČELA JEDNAKIH MOGUĆNOSTI I JEDNAKOG TRETIRANJA MUŠKARACA I ŽENA U PITANJIMA ZAPOSŁJAVANJA I OBAVLJANJA ZANIMANJA <i>DIRECTIVE 2006/54/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL ON THE IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLE OF EQUAL OPPORTUNITIES AND EQUAL TREATMENT OF MEN AND WOMEN IN MATTERS OF EMPLOYMENT AND OCCUPATION</i></p> <p>Cilj ove Direktive je osigurati provedbu načela jednakih mogućnosti i jednakog tretiranja muškaraca i žena u pitanjima zapošljavanja i obavljanja zanimanja.</p>				
<p>2. Naziv (nacrt) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja</p> <p>ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE. <i>ACT ON AMENDMENTS TO THE ANTI-DISCRIMINATION ACT</i></p> <p>Cilj ovog Zakona je suzbijanje diskriminacija u nizu društvenih područja u kojima se ona pojavljuje.</p>				
<p>3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU</p> <p>Dio I. – Opće odredbe, članak 3., 8. i 9 – potpuno usklađeno</p>				
<p>4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU</p>				
<p>a) Odredbe i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka)</p>	<p>b) Odredbe (nacrt) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka itd.)</p>	<p>c) Usklađenost odredbe (nacrt) prijedloga propisa s odredbom propisa EU (usklađeno, djelomično usklađeno,</p>	<p>d) Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađ.</p>	<p>e) Predviđeni datum za postizanje potpune usklađen.</p>

<p>II. POSEBNE ODREDBE</p> <p>Članak 9. PRIMJERI DISKRIMINACIJE</p> <p>1. Odredbe protivne načelu jednakoga tretiranja su one odredbe koje se posredno ili neposredno temelje na spolu i kojima se:</p> <p>(a) određuje koje osobe mogu sudjelovati u programu profesionalnog socijalnog osiguranja;</p> <p>(b) utvrđuje obvezatna ili dobrovoljna priroda sudjelovanja u programu profesionalnog socijalnog osiguranja;</p> <p>(c) utvrđuju različita pravila u pogledu pristupne dobi ili najmanjeg trajanja zaposlenja ili članstva u programu koje je potrebno za primanje naknada;</p> <p>(d) utvrđuju različita pravila za povrat doprinosa ako radnik napusti program prije ispunjenja uvjeta koji mu jamče odgođeno pravo na dugoročne naknade, osim kako je predviđeno u točki (h) i (j);</p> <p>(e) postavljaju različiti uvjeti za odobravanje naknada ili se naknade ograničavaju na radnike jednog spola;</p> <p>(f) utvrđuju različite dobne granice za stjecanje prava na mirovinu;</p> <p>(g) za vrijeme rodiljnog dopusta ili dopusta iz obiteljskih razloga koji plaća poslodavac i koji je osiguran na temelju zakona ili sporazuma obustavlja zadržavanje ili stjecanje prava;</p> <p>(h) određuju različite visine naknada, osim u slučaju programa definiranih naknada gdje je to nužno zbog primjene faktora aktuarske</p>	<p>I. OPĆE ODREDBE</p> <p>Članak 6. ZABRANA DISKRIMINACIJE I IZUZECI OD ZABRANE DISKRIMINACIJE</p> <p>Članak 9. mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) Diskriminacija u svim pojavnim oblicima je zabranjena.</p> <p>(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ne smatra se diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj u sljedećim slučajevima:</p> <p>1. kada je takvo postupanje određeno zakonom u cilju očuvanja zdravlja, javne sigurnosti, održavanja javnog reda i mira, prevencije kaznenih djela i zaštite prava i sloboda drugih ljudi te ako su upotrijebljena sredstva u demokratskom društvu primjerena i nužna za postizanje željenog cilja, pod uvjetom da takvo postupanje ne dovodi do izravne ili neizravne diskriminacije na osnovi rasne ili etničke pripadnosti, boje kože, vjere, spola, nacionalnog i socijalnog podrijetla, spolne orijentacije i invaliditeta.;</p> <p>2. posebnih mjera koje uključuju bilo koju mjeru privremene naravi, koja je nužna i prikladna za ostvarivanje stvarne jednakosti društvenih skupina koje su u nepovoljnijem položaju, temeljem neke od osnova iz članka 1. ovog Zakona kada je takvo postupanje temeljeno na odredbama zakona, podzakonskog akta, programa, mjera ili odluka u cilju poboljšanja položaja etničkih, vjerskih, jezičnih ili drugih manjina ili drugih skupina građana ili osoba diskriminiranih po osnovama iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona;</p>	<p>neusklađeno usklađeno</p>	
--	--	-----------------------------------	--

računice koji se razlikuju prema spolu; u slučaju programa definiranih naknada na temelju kapitalizacije određeni elementi smiju biti nejednaki ako je nejednakost u iznosima rezultat učinaka primjene aktuarskih faktora koji se razlikuju prema spolu u razdoblju financiranja programa;

(i) određuju različite visine doprinosa radnika;

(j) određuju različite visine doprinosa poslodavaca, osim:

(i) u slučaju programa definiranih doprinosa, ako je cilj izjednačiti ili približno izjednačiti krajnji iznos naknada za oba spola,

(ii) u slučaju programa definiranih naknada na temelju kapitalizacije kod kojih doprinosi poslodavca trebaju osigurati dostatnost sredstava potrebnih za pokrivanje troška definiranih naknada;

(k) utvrđuju različita mjerila odnosno mjerila koja se primjenjuju samo na radnike određenog

spola s obzirom na jamčenje ili zadržavanje prava na odgođene naknade nakon što radnik napusti program, osim kako je predviđeno u točki (h) i (j).

2. Ako o odobravanju naknada u smislu ovoga poglavlja odlučuju nadležna upravna tijela

programa, ta su tijela dužna poštovati načelo jednakoga tretiranja.

3. provođenja mjera socijalne politike kojima se pogoduje osobama ili domaćinstvima težeg imovnog ili socijalnog stanja pod uvjetom da takve mjere ne dovode do izravne ili neizravne diskriminacije na temelju spola, spolne orijentacije, rase, boje kože, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja i invaliditeta;

4. u odnosu na određeni posao kada je narav posla takva ili se posao obavlja u takvim uvjetima da značajke povezane s nekim od osnova iz članka 1. ovoga Zakona predstavljaju stvarni i odlučujući uvjet obavljanja posla ako je svrha koja se time želi postići opravdana i uvjet odmjeren;

5. pri obavljanju profesionalnih aktivnosti odnosno zasnivanju radnog odnosa, uključujući članstvo te u djelovanju koje je u skladu s naukom i poslanjem crkve i vjerske zajednice upisane u Evidenciju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, te druge javne ili privatne organizacije čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju, a koja djeluje u skladu s Ustavom i zakonima, ako tako zahtijevaju vjerska doktrina ili uvjerenja u slučaju kada zbog prirode tih aktivnosti ili oklonosti u kojima se obavljaju, vjera ili uvjerenje neke osobe predstavljaju istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje posla, uzimajući u obzir sustav vrijednosti te organizacije;

6. na temelju dobi pri ugovaranju premija osigurnina i drugih uvjeta u osiguranju na temelju opće prihvaćenih načela procjene rizika, u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima i pravilima aktuarske matematike.

7.. u pristupu dobrima, uslugama i sportu te pružanju istih ako je pristup dobru i/ili usluzi namijenjen isključivo ili prvenstveno pripadnicima jednog spola ili osobama s invaliditetom pod uvjetom da je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem te ako su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići.

8. na osnovi dobi, ako je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem, uključujući legitimne ciljeve socijalne politike, socijalne i zdravstvene zaštite, politike zapošljavanja, promicanja cijeva tržišta rada i stručnog osposobljavanja, te ako su sredstva za njegovo postizanje primjerena i nužna. Primjerice se diskriminacijom ne smatra: određivanje najniže ili najviše dobi i/ili profesionalnog iskustva i/ili stupnja obrazovanja kao uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ili kao uvjeta za stjecanje drugih pogodnosti vezanih uz radni odnos; određivanje prikladne i primjerene najviše dobi kao razloga za prestanak radnog odnosa, a koja je sukladna uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu, propisivanje dobi ili razumnog razdoblja zaposlenja kao uvjeta za stjecanje ili ostvarivanje prava na mirovinu, ili drugog prava iz sustava socijalne sigurnosti, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti i određivanje dobi kao uvjeta za pristup obrazovanju ili određenim dobrima ili uslugama, pod uvjetom da su zadovoljeni uvjeti iz prve rečenice ove točke;

	<p>9. na temelju državljanstva prema posebnim propisima;</p> <p>10. kod stavljanja u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom, a osobito u svrhu legitimne zaštite prava i dobrobiti djece, zaštite javnog morala i pogodovanja braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna.</p> <p>(3) Sve iznimke iz stavka 2. ovoga članka trebaju ostvarivati svoj legitimni cilj za koji su određene i moraju biti primjerene i nužne za ostvarenje tog cilja.“</p>			
--	--	--	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI DIREKTIVE VIJEĆA 2000/43/EZ O PRIMJENI NAČELA RAVNOPRAVNOSTI OSOBA BEZ OBZIRA NA NJIHOVO RASNO ILI ETNIČKO PODRIJETLO S PRIJEDLOGOM ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

1. Naziv propisa EU te predmet i cilj njegova uređivanja

DIREKTIVA VIJEĆA 2000/43/EZ O PRIMJENI NAČELA RAVNOPRAVNOSTI OSOBA BEZ OBZIRA NA NJIHOVO RASNO ILI ETNIČKO PODRIJETLO
 COUNCIL DIRECTIVE 2000/43/EC ON IMPLEMENTING THE PRINCIPLE OF EQUAL TREATMENT BETWEEN PERSONS IRRESPECTIVE OF RACIAL OR ETHNIC ORIGIN

Cilj ove Direktive je osigurati primjenu načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo..

2. Naziv (nacrt) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE
 ACT ON AMENDMENTS TO THE ANTI-DISCRIMINATION ACT

Cilj ovog Zakona je suzbijanje diskriminacija u nizu društvenih područja u kojima se ona pojavljuje.

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

Dio I. – Opće odredbe, članak 3., 8. i 9. potpuno usklađeno

4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU

a)	b)	c)	d)	e)
Odredbе i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka)	Odredbе (nacrt) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka itd.)	Usklađenost odredbe (nacrt) prijedloga propisa s odredbom propisa EU (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađ.	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađen.

<p>DIO I. OPĆE ODREDBE Članak 2. Pojam diskriminacije</p> <p>1. U svrhe ove Direktive, načelo ravnopravnosti označava nepostojanje izravne ili neizravne diskriminacije na temelju rasnoga ili etničkoga podrijetla.</p> <p>2. U svrhe stavka 1.:</p> <p>(a) <i>izravna diskriminacija</i> postoji ako se prema nekoj osobi zbog njezina rasnoga ili etničkoga podrijetla postupi, ako se postupalo ili bi se postupalo nepovoljnije nego prema nekoj drugoj u sličnoj situaciji;</p> <p>(b) <i>neizravna diskriminacija</i> postoji ako bi naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa doveli osobe određenoga rasnog ili etničkog podrijetla u posebno nepovoljan položaj u usporedbi s drugim osobama, osim ako se takva odredba, kriterij ili praksa objektivno mogu opravdati zakonitim ciljem, a sredstva za njegovo postizanje prikladna su i nužna.</p> <p>(3) <i>Uznemiravanjem</i> se smatra diskriminacija u smislu odredaba stavka 1. u slučaju neželjenoga ponašanja povezanog s rasnim ili etničkim podrijetlom čiji je cilj ili učinak narušavanje dostojanstva osobe i stvaranje okoline u kojoj postoji zastrašivanje, neprijateljstvo, degradiranje, ponižavanje ili napad. U tom kontekstu, pojam uznemiravanja može biti utvrđen sukladno odredbama nacionalnoga prava i prakse država članica.</p>	<p>I. OPĆE ODREDBE</p> <p>Članak 4. POTICANJE NA DISKRIMINACIJU I PROPUŠTANJE RAZUMNE PRILAGODBE Članak 4. stavak 1. mijenja se i glasi : « (1) Poticanje na diskriminaciju smatrat će se diskriminacijom u smislu odredaba ovog Zakona .»</p>	<p>Članak 2 Direktive je već usklađen s postojećim Zakonom o suzbijanju diskriminacije, čl.2 st.1. i 2 (NN 85/08).</p> <p>usklađeno</p>	<p>Članak 3.</p>
--	---	--	------------------

PODRUČJE PRIMJENE

(1) Direktiva primjenjuje na sve osobe, kako u javnome tako i u privatnome sektoru, uključujući javna tijela, s obzirom na:

- (a) mogućnosti obavljanja samostalne ili nesamostalne djelatnosti, uključujući i kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju, bez obzira na granu djelatnosti te na svim razinama profesionalne hijerarhije, uključujući i napredovanje;
- (b) pristup svim vrstama i svim razinama profesionalnog usmjeravanja, stručnog osposobljavanja, stručnog usavršavanja i prekvalificiranja, uključujući i praktično radno iskustvo;
- (c) rad i radne uvjete, uključujući otkaz i plaću;
- (d) članstvo i djelovanje u organizacijama radnika ili poslodavaca ili bilo kakvoj organizaciji čiji članovi obavljaju određeno zanimanje, uključujući i koristi od takvih organizacija;
- (e) socijalnu zaštitu, uključujući socijalnu sigurnost i zdravstvenu zaštitu;
- (f) socijalne pogodnosti;
- (g) obrazovanje;
- (h) pristup dobrima i uslugama te pružanje dobara i usluga dostupnih javnosti, uključujući onih na području stanovanja.

Članak 5

PODRUČJE PRIMJENE

U članku 8. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na uređivanje prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom.“

Članak 3

Direktive je već usklađen s postojećim Zakonom o suzbijanju diskriminacije, čl.8 (NN 85/08).

usklađeno

<p>(2) Ova direktiva ne pokriva razlike u postupanju koje se temelje na državljanstvu i ničime ne utječe na odredbe i uvjete za ulazak i boravak državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva na teritoriju država članica niti na bilo kakav postupak koji je povezan s pravnim statusom državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva o kojima je riječ.</p>	<p>Članak 4.</p> <p>BITNI I ODLUČUJUĆI PROFESIONALNI ZAHTJEVI</p> <p>Ničime ne utječući na odredbe članka 2. stavaka 1. i 2, države članice mogu propisati da razlika u postupanju koja se temelji na karakteristikama povezanim s rasnim ili etničkim podrijetlom ne predstavlja diskriminaciju u slučajevima u kojima, zbog prirode određenih profesionalnih djelatnosti ili zbog konteksta u kojemu se one obavljaju, takve karakteristike čine bitni i odlučujući zahtjev kod obavljanja profesionalne djelatnosti, pod uvjetom da je cilj zakonit i da je takav zahtjev razmjeran.</p>		<p>Članak 6.</p> <p>ZABRANA DISKRIMINACIJE I IZNIMKE OD ZABRANE DISKRIMINACIJE</p> <p>Članak 9. mijenja se i glasi:</p> <p>„(1) Diskriminacija u svim pojavnim oblicima je zabranjena.</p> <p>(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ne smatra se diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj u sljedećim slučajevima:</p> <p>1. kada je takvo postupanje određeno zakonom u cilju očuvanja zdravlja, javne sigurnosti, održavanja javnog reda i mira, prevencije kaznenih djela i zaštite prava i sloboda drugih ljudi te ako su upotrijebljena sredstva u demokratskom društvu primjerena i nužna za postizanje željenog cilja, pod uvjetom da takvo postupanje ne dovodi do izravne ili neizravne diskriminacije na osnovi rasne ili etničke pripadnosti, boje kože, vjere, spola, nacionalnog i socijalnog podrijetla, spolne orijentacije i invaliditeta;</p> <p>2. posebnih mjera koje uključuju bilo koju mjeru privremene naravi, koja je nužna i prikladna za ostvarivanje stvarne jednakosti društvenih skupina koje su u nepovoljnijem položaju, temeljem neke od osnova iz članka 1. ovog Zakona kada je takvo postupanje temeljeno na odredbama zakona, podzakonskog akta, programa, mjera ili odluka</p>		usklađeno		
---	--	--	--	--	-----------	--	--

	<p>u cilju poboljšanja položaja etničkih, vjerskih, jezičnih ili drugih manjina ili drugih skupina građana ili osoba diskriminiranih po osnovama iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona;</p> <p>3. provođenja mjera socijalne politike kojima se pogoduje osobama ili domaćinstvima težeg imovnog ili socijalnog stanja pod uvjetom da takve mjere ne dovode do izravne ili neizravne diskriminacije na temelju spola, spolne orijentacije, rase, boje kože, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja i invaliditeta;</p> <p>4. u odnosu na određeni posao kada je narav posla takva ili se posao obavlja u takvim uvjetima da značajke povezane s nekim od osnova iz članka 1. ovoga Zakona predstavljaju stvarni i odlučujući uvjet obavljanja posla ako je svrha koja se time želi postići opravdana i uvjet odmjeran;</p> <p>5. pri obavljanju profesionalnih aktivnosti odnosno zasnivanju radnog odnosa, uključujući u članstvo te u djelovanju koje je u skladu s naukom i poslanjem crkve i vjerske zajednice upisane u Evidenciju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, te druge javne ili privatne organizacije čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju, a koja djeluje u skladu s Ustavom i zakonima, ako tako zahtijevaju vjerska doktrina ili uvjerenja u slučaju kada zbog prirode tih aktivnosti ili oklonosti u kojima se obavljaju, vjera ili uvjerenje neke osobe predstavljaju istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje posla, uzimajući u obzir sustav vrijednosti te organizacije;</p> <p>6. na temelju dobi pri ugovaranju premija osigurnina i drugih uvjeta u osiguranju</p>		
--	--	--	--

na temelju opće prihvaćenih načela procjene rizika, u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima i pravilima aktuarske matematike.

7. u pristupu dobrima, uslugama i sportu te pružanju istih ako je pristup dobru i/ili usluzi namijenjen isključivo ili prvenstveno pripadnicima jednog spola ili osobama s invaliditetom pod uvjetom da je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem te ako su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići.

8. na osnovi dobi, ako je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem, uključujući legitimne ciljeve socijalne politike, socijalne i zdravstvene zaštite, politike zapošljavanja, promicanja ciljeva tržišta rada i stručnog osposobljavanja, te ako su sredstva za njegovo postizanje primjerena i nužna. Primjerice se diskriminacijom ne smatra: određivanje najniže ili najviše dobi i/ili profesionalnog iskustva i/ili stupnja obrazovanja kao uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ili kao uvjeta za stjecanje drugih pogodnosti vezanih uz radni odnos; određivanje prikladne i primjerene najviše dobi kao razloga za prestanak radnog odnosa, a koja je sukladna uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu, propisivanje dobi ili razumnog razdoblja zaposlenja kao uvjeta za stjecanje ili ostvarivanje prava na mirovinu, ili drugog prava iz sustava socijalne sigurnosti, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti i

	<p>određivanje dobi kao uvjeta za pristup obrazovanju ili određenim dobrima ili uslugama, pod uvjetom da su zadovoljeni uvjeti iz prve rečenice ove točke;</p> <p>9. na temelju državljanstva prema posebnim propisima;</p> <p>10. kod stavljanja u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom, a osobito u svrhu legitimne zaštite prava i dobrobiti djece, zaštite javnog morala i pogodovanja braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna.</p> <p>(3) Sve iznimke iz stavka 2. ovoga članka trebaju ostvarivati svoj legitimni cilj za koji su određene i moraju biti primjerene i nužne za ostvarenje tog cilja.“</p>			
--	---	--	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI DIREKTIVE VIJEĆA 2004/113/EZ KOJOM SE PRIMJENJUJE NAČELO RAVNOPRAVNOSTI MUŠKARACA I ŽENA U MOGUĆNOSTI DOBIVANJA I NABAVE ROBA, ODNOSNO PRUŽANJA USLUGA S PRIJEDLOGOM ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE S KONČANIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

<p>1. Naziv propisa EU te predmet i cilj njegova uređivanja</p> <p>DIREKTIVA VIJEĆA 2004/113/EZ KOJOM SE PRIMJENJUJE NAČELO RAVNOPRAVNOSTI MUŠKARACA I ŽENA U MOGUĆNOSTI DOBIVANJA I NABAVE ROBA, ODNOSNO PRUŽANJA USLUGA <i>COUNCIL DIRECTIVE 2004/113/EC ON IMPLEMENTING THE PRINCIPLE OF EQUAL TREATMENT BETWEEN MEN AND WOMEN IN THE ACCESS TO AND SUPPLY OF GOODS AND SERVICES</i></p> <p>Cilj ove Direktive je utvrditi okvir za suzbijanje spolne diskriminacije u pogledu mogućnosti dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga radi učinkovite primjene načela jednakog tretiranja muškaraca i žena u državama članicama.</p> <p>2. Naziv (nacrt) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja</p> <p>ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE. <i>ACT ON AMENDMENTS TO THE ANTI-DISCRIMINATION ACT</i></p> <p>Cilj ovog Zakona je suzbijanje diskriminacija u nizu društvenih područja u kojima se ona pojavljuje.</p> <p>3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU</p> <p>Dio I. – Opće odredbe, članak 3., 8. i 9 – potpuno usklađeno</p>				
<p>4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU</p>				
a)	b)	c)	d)	e)
<p>Odredbe i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka)</p>	<p>Odredbe (nacrt) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka itd.)</p>	<p>Usklađenost odredbe (nacrt) prijedloga propisa s odredbom propisa EU (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)</p>	<p>Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađ.</p>	<p>Predviđeni datum za postizanje potpune usklađen.</p>

<p>I. OPĆE ODREDBE</p> <p>Članak 4. NAČELO JEDNAKOG TRETIRANJA</p> <p>1. U svrhu ove Direktive načelo jednakog tretiranja muškaraca i žena znači da:</p> <p>(a) je zabranjena svaka izravna diskriminacija na temelju spola, uključujući nepovoljnije tretiranje žena zbog trudnoće ili majčinstva;</p> <p>(b) je zabranjena svaka neizravna diskriminacija na temelju spola.</p> <p>2. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje povoljnije odredbe koje se odnose na zaštitu žena u pogledu trudnoće i majčinstva.</p> <p>3. Uznemiravanje i spolno uznemiravanje u smislu ove Direktive smatra se diskriminacijom na temelju spola te se, stoga, zabranjuje. Ako osoba odbije ili podlegne takvome ponašanju, to se ne smije upotrijebiti kao osnova za odluku koja utječe na tu osobu.</p>	<p>I. OPĆE ODREDBE</p> <p>Članak 3. Članak 3. stavak 2. mijenja se i glasi: "(2) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili tjelesno neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a posebice ako stvara zastrašujuće, neprijateljsko, ponižavajuće, omalovažavajuće ili uvredljivo okruženje."</p> <p>Članak 6. ZABRANA DISKRIMINACIJE I IZNIMKE OD ZABRANE DISKRIMINACIJE</p> <p>Članak 9. mijenja se i glasi: "(1) Diskriminacija u svim pojavnim oblicima je zabranjena. (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ne smatra se diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj u sljedećim slučajevima: 1. kada je takvo postupanje određeno zakonom u cilju očuvanja zdravlja, javne sigurnosti, održavanja javnog reda i mira, prevencije kaznenih djela i zaštite prava i sloboda drugih ljudi te ako su upotrijebljena sredstva u demokratskom društvu primjerena i nužna za postizanje željenog cilja, pod uvjetom da takvo postupanje ne dovodi do izravne ili neizravne diskriminacije na osnovi rasne ili etničke pripadnosti, boje kože, vjere, spola, nacionalnog i socijalnog podrijetla, spolne orijentacije i invaliditeta. 2. posebnih mjera koje uključuju bilo koju mjeru privremene naravi, koja je nužna i prikladna za ostvarivanje stvarne jednakosti</p>	<p>Usklađeno</p> <p>usklađeno</p>
--	---	-----------------------------------

društvenih skupina koje su u nepovoljnijem položaju, temeljem neke od osnova iz članka 1. ovog Zakona kada je takvo postupanje temeljeno na odredbama zakona, podzakonskog akta, programa, mjera ili odluka u cilju poboljšanja položaja etničkih, vjerskih, jezičnih ili drugih manjina ili drugih skupina građana ili osoba diskriminiranih po osnovama iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona;

3. provođenja mjera socijalne politike kojima se pogoduje osobama ili domaćinstvima težeg imovnog ili socijalnog stanja pod uvjetom da takve mjere ne dovode do izravne ili neizravne diskriminacije na temelju spola, spolne orijentacije, rase, boje kože, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja i invaliditeta;

4. u odnosu na određeni posao kada je narav posla takva ili se posao obavlja u takvim uvjetima da značajke povezane s nekim od osnova iz članka 1. ovoga Zakona predstavljaju stvarni i odlučujući uvjet obavljanja posla ako je svrha koja se time želi postići opravdana i uvjet odmjeren;

5. pri obavljanju profesionalnih aktivnosti odnosno zasnivanju radnog odnosa, uključenu u članstvo te u djelovanju koje je u skladu s naukom i poslanjem crkve i vjerske zajednice upisane u Evidenciju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, te druge javne ili privatne organizacije čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju, a koja djeluje u skladu s Ustavom i zakonima, ako tako zahtijevaju vjerska doktrina ili uvjerenja u slučaju kada zbog prirode tih aktivnosti ili oklonosti u kojima se obavljaju, vjera ili uvjerenje neke osobe predstavljaju istinski,

zakonit i opravdan uvjet za obavljanje posla, uzimajući u obzir sustav vrijednosti te organizacije;

6. na temelju dobi pri ugovaranju premija osigurana i drugih uvjeta u osiguranju na temelju opće prihvaćenih načela procjene rizika, u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima i pravilima aktuarske matematike.

7. u pristupu dobrima, uslugama i sportu te pružanju istih ako je pristup dobru i/ili usluzi namijenjen isključivo ili prvenstveno pripadnicima jednog spola ili osobama s invaliditetom pod uvjetom da je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem te ako su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići.

8. na osnovi dobi, ako je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem, uključujući legitimne ciljeve socijalne politike, socijalne i zdravstvene zaštite, politike zapošljavanja, promicanja ciljeva tržišta rada i stručnog osposobljavanja, te ako su sredstva za njegovo postizanje primjerena i nužna. Primjerice se diskriminacijom ne smatra: određivanje najniže ili najviše dobi i/ili profesionalnog iskustva i/ili stupnja obrazovanja kao uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ili kao uvjeta za stjecanje drugih pogodnosti vezanih uz radni odnos; određivanje prikladne i primjerene najviše dobi kao razloga za prestanak radnog odnosa, a koja je sukladna uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu, propisivanje dobi ili razumnog razdoblja zaposlenja kao uvjeta za stjecanje ili

ostvarivanje prava na mirovinu, ili drugog prava iz sustava socijalne sigurnosti, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti i određivanje dobi kao uvjeta za pristup obrazovanju ili određenim dobrima ili uslugama, pod uvjetom da su zadovoljeni uvjeti iz prve rečenice ove točke;

9. na temelju državljanstva prema posebnim propisima;

10. kod stavljanja u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom, a osobito u svrhu legitimne zaštite prava i dobrobiti djece, zaštite javnog morala i pogodovanja braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna.

(3) Sve iznimke iz stavka 2. ovoga članka trebaju ostvarivati svoj legitimni cilj za koji su određene i moraju biti primjerene i nužne za ostvarenje tog cilja.“

<p>USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI DIREKTIVE VIJEĆA 2000/78/EZ O USPOSTAVI OKVIRA ZA JEDNAK TRETMAN NA PODRUČJU ZAPOSŁJAVANJA I ODABIRA ZVANJA S PRIJEDLOGOM ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE S KONČANIM PRIJEDLOGOM ZAKONA</p>				
<p>1. Naziv propisa EU te predmet i cilj njegova uređivanja</p> <p>DIREKTIVA VIJEĆA 2000/78/EZ O USPOSTAVI OKVIRA ZA JEDNAK TRETMAN NA PODRUČJU ZAPOSŁJAVANJA I ODABIRA ZVANJA COUNCIL DIRECTIVE 2000/78/EC ON ESTABLISHING A GENERAL FRAMEWORK FOR EQUAL TREATMENT IN EMPLOYMENT AND OCCUPATION</p> <p>Cilj ove Direktive je osigurati primjenu načela ravnopravnosti osoba u području zapošljavanja i odabira zvanja.</p> <p>2. Naziv (nacrt) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja</p> <p>ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUZBIJANJU DISKRIMINACIJE. ACT ON AMENDMENTS TO THE ANTI-DISCRIMINATION ACT</p> <p>Cilj ovog Zakona je suzbijanje diskriminacija u nizu društvenih područja u kojima se ona pojavljuje.</p> <p>3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU</p> <p>Dio I. – Opće odredbe, članak 3., 8. i 9 – potpuno usklađeno</p>				
<p>4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU</p>				
<p>a) Odredbe i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka)</p>	<p>b) Odredbe (nacrt) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka itd.)</p>	<p>c) Usklađenost odredbe (nacrt) prijedloga propisa s odredbom propisa EU (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)</p>	<p>d) Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađ.</p>	<p>e) Predviđeni datum za postizanje potpune usklađen.</p>
<p>I. OPĆE ODREDBE</p>	<p>I. OPĆE ODREDBE</p>	<p>Članak 2 je već usklađen s</p>		

<p>Članak 2. Pojam diskriminacije</p> <p>1. Za potrebe ove Direktive, pod načelom jednakog tretmana smatra se nepostojanje bilo kakve izravne ili neizravne diskriminacije zbog bilo kojeg razloga spomenutog u članku 1.</p> <p>2. Za potrebe stavka 1.:</p> <p>(a) smatrat će se da je došlo do izravne diskriminacije tamo gdje se neka osoba tretira lošije nego što neka druga jest, ili je bila ili bi bila tretirana u usporedivoj situaciji, zbog bilo kojeg od razloga spomenutih u članku 1.;</p> <p>(b) smatrat će se da je došlo do neizravne diskriminacije tamo gdje neka naizgled neutralna odredba, mjerilo ili postupanje dovede u određeni neravnopravan položaj osobe određene vjere ili uvjerenja, određenog invaliditeta, određene starosne dobi ili određenog seksualnog usmjerenja, u usporedbi s ostalim osobama, osim u sljedećim slučajevima:</p> <p>(l) ako su ta odredba, mjerilo ili postupanje objektivno opravdani zakonitom ciljem, a sredstva za postizanje tog cilja su odgovarajuća i nužna, ili</p>	<p>U Zakonu o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/08), u članku 3. stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„(2) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili tjelesno neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a posebice ako stvara zastrašujuće, neprijateljsko, ponižavajuće, omalovažavajuće ili uvredljivo okruženje.“</p> <p>Članak 3.</p> <p>U Zakonu o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/08), u članku 3. stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>Članak 4.</p> <p>POTICANJE NA DISKRIMINACIJU I PROPUŠTANJE RAZUMNE PRILAGODBE</p> <p>Članak 4. stavak 1. mijenja se i glasi:</p> <p>« (1) Poticanje na diskriminaciju smatrat će se diskriminacijom u smislu odredaba ovog Zakona .»</p>	<p>postojećim Zakonom o suzbijanju diskriminacije, čl. 2 st. 1. i 2 (NN 85/08).</p> <p>Usklađeno</p> <p>usklađeno</p>	
--	---	---	--

<p>(II) što se tiče osoba s određenim invaliditetom, poslodavac ili bilo koja osoba ili organizacija na koju se ova Direktiva primjenjuje, dužna je, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, poduzeti odgovarajuće mjere usklađene s načelima sadržanim u članku 5., kako bi se uklonile nepovoljnosti koje sobom nose takva odredba, mjerilo ili postupanje.</p> <p>(3) Šikaniranjem se smatra oblik diskriminacije u značenju iz stavka 1., pri kojem se događa neželjeno ponašanje povezano s bilo kojim od razloga spomenutih u članku 1. sa svrhom ili učinkom povrede dostojanstva osobe i stvaranja zastrašujuće, neprijateljske, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljive sredine. U tom kontekstu, pojam šikaniranja može se definirati u skladu s nacionalnim zakonima i praksom država članica.</p>				
<p>Članak 3</p> <p>Područje primjene</p> <p>1. Unutar područja nadležnosti Zajednice, ova se Direktiva primjenjuje na sve osobe, bilo u javnom ili privatnom sektoru, uključujući javna tijela, u pogledu:</p> <p>(a) uvjeta za pristup zapošljavanju, zamozapošljavanju ili zanimanjima, uključujući izborne kriterije i uvjete za prijem u radni odnos, bez obzira na to o kojoj se vrsti djelatnosti radi,</p>	<p>Članak 5.</p> <p>PODRUČJE PRIMJENE</p>	<p>Članak 3. je već usklađen s postojećim Zakonom o suzbijanju diskriminacije, (NN 85/08).</p> <p>Usklađeno</p>		

<p>te na svim razinama profesionalne hijerarhije, uključujući napredovanje;</p> <p>(b) pristupa svim vrstama i razinama profesionalne orijentacije, stručne izobrazbe, daljnje stručne izobrazbe i prekvalifikacije, uključujući iskustvo u praktičnom radu;</p> <p>(c) zapošljavanja i radnih uvjeta, uključujući otkaze i plaće;</p> <p>(d) članstva ili uključivosti u organizacije radnika ili poslodavaca, ili organizacije članovi kojih obavljaju neku određenu profesiju, uključujući povlastice koje takve organizacije osiguravaju.</p> <p>2. Ova Direktiva ne obuhvaća razlike u tretmanu na temelju državljanstva i ne utječe na odredbe i uvjete koji se odnose na ulaz i boravak državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva na teritoriju država članica, kao ni na tretman koji proizlazi iz zakonitog statusa tih državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva.</p> <p>3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na isplate bilo koje vrste koje se obavljaju u okvirima državnih programa i slično, uključujući programe socijalnog osiguranja i socijalne zaštite.</p> <p>4. Države članice mogu odrediti da se ova Direktiva, u mjeri u kojoj se odnosi na diskriminaciju zbog invaliditeta ili starosne dobi, ne primjenjuje na oružane snage.</p>	<p>U članku 8. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:</p> <p>„(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na uređivanje prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom.“</p>	<p>Usklađeno</p>
<p>te na svim razinama profesionalne hijerarhije, uključujući napredovanje;</p> <p>(b) pristupa svim vrstama i razinama profesionalne orijentacije, stručne izobrazbe, daljnje stručne izobrazbe i prekvalifikacije, uključujući iskustvo u praktičnom radu;</p> <p>(c) zapošljavanja i radnih uvjeta, uključujući otkaze i plaće;</p> <p>(d) članstva ili uključivosti u organizacije radnika ili poslodavaca, ili organizacije članovi kojih obavljaju neku određenu profesiju, uključujući povlastice koje takve organizacije osiguravaju.</p> <p>2. Ova Direktiva ne obuhvaća razlike u tretmanu na temelju državljanstva i ne utječe na odredbe i uvjete koji se odnose na ulaz i boravak državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva na teritoriju država članica, kao ni na tretman koji proizlazi iz zakonitog statusa tih državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva.</p> <p>3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na isplate bilo koje vrste koje se obavljaju u okvirima državnih programa i slično, uključujući programe socijalnog osiguranja i socijalne zaštite.</p> <p>4. Države članice mogu odrediti da se ova Direktiva, u mjeri u kojoj se odnosi na diskriminaciju zbog invaliditeta ili starosne dobi, ne primjenjuje na oružane snage.</p>	<p>U članku 8. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:</p> <p>„(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na uređivanje prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom.“</p>	<p>Usklađeno</p>
<p>te na svim razinama profesionalne hijerarhije, uključujući napredovanje;</p> <p>(b) pristupa svim vrstama i razinama profesionalne orijentacije, stručne izobrazbe, daljnje stručne izobrazbe i prekvalifikacije, uključujući iskustvo u praktičnom radu;</p> <p>(c) zapošljavanja i radnih uvjeta, uključujući otkaze i plaće;</p> <p>(d) članstva ili uključivosti u organizacije radnika ili poslodavaca, ili organizacije članovi kojih obavljaju neku određenu profesiju, uključujući povlastice koje takve organizacije osiguravaju.</p> <p>2. Ova Direktiva ne obuhvaća razlike u tretmanu na temelju državljanstva i ne utječe na odredbe i uvjete koji se odnose na ulaz i boravak državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva na teritoriju država članica, kao ni na tretman koji proizlazi iz zakonitog statusa tih državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva.</p> <p>3. Ova se Direktiva ne primjenjuje na isplate bilo koje vrste koje se obavljaju u okvirima državnih programa i slično, uključujući programe socijalnog osiguranja i socijalne zaštite.</p> <p>4. Države članice mogu odrediti da se ova Direktiva, u mjeri u kojoj se odnosi na diskriminaciju zbog invaliditeta ili starosne dobi, ne primjenjuje na oružane snage.</p>	<p>U članku 8. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:</p> <p>„(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na uređivanje prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom.“</p>	<p>Usklađeno</p>

Usklađeno

Članak 6.
ZABRANA DISKRIMINACIJE I IZUZECI OD ZABRANE DISKRIMINACIJE

Članak 9. mijenja se i glasi:

„(1) Diskriminacija u svim pojavnim oblicima je zabranjena.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ne smatra se diskriminacijom stavljanje u nepovoljniji položaj u sljedećim slučajevima:

1. kada je takvo postupanje određeno zakonom u cilju očuvanja javnog reda i mira, sigurnosti, održavanja javnog reda i mira, prevencije kaznenih djela i zaštite prava i sloboda drugih ljudi te ako su upotrijebljena

<p>Članak 4.</p> <p>Uvjeti za obavljanje posla</p> <p>1. Bez obzira na članak 2. (1.) i (2.), države članice mogu propisati da se razlika u tretmanu koja se temelji na nekoj značajki povezanoj s bilo kojim od razloga iz članka 1 neće smatrati diskriminacijom kad, zbog prirode pojedinih profesionalnih aktivnosti ili zbog okolnosti u kojima se obavljaju, takva značajka predstavlja istinski i odlučujući uvjet za obavljanje nekog posla/zanimanja, pod uvjetom da je cilj zakonit a zahtjev uravnotežen.</p> <p>2. Države članice mogu na dan donošenja ove Direktive zadržati na snazi svoje nacionalne zakone ili utvrditi buduće zakonske odredbe u koje će uključiti nacionalnu praksu postojeću na dan donošenja ove Direktive, u skladu s kojom se, kad se radi o profesionalnim aktivnostima u crkvama i drugim javnim ili privatnim organizacijama čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju, razlika u tretmanu zbog vjere ili uvjerenja neke osobe neće smatrati diskriminacijom u slučaju kada, zbog prirode tih aktivnosti ili okolnosti u kojima se obavljaju, vjera ili uvjerenje neke osobe predstavlja istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje tog posla, uzimajući u obzir sustav vrijednosti te organizacije. Ta razlika u tretmanu provodit će se uzimajući u obzir ustavne odredbe i načela država članica, kao i opća načela prava Zajednice, i ona ne bi trebala služiti</p>	<p>sredstva u demokratskom društvu primjerena i nužna za postizanje željenog cilja, pod uvjetom da takvo postupanje ne dovodi do izravne ili neizravne diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti, boje kože, vjere, spola, nacionalnog i socijalnog podrijetla, spolne orijentacije i invaliditeta;</p> <p>2. posebnih mjera koje uključuju bilo koju mjeru privremene naravi, koja je nužna i prikladna za ostvarivanje stvarne jednakosti društvenih skupina koje su u nepovoljnijem položaju, temeljem neke od osnova iz članka 1. ovog Zakona kada je takvo postupanje temeljeno na odredbama zakona, podzakonskog akta, programa, mjera ili odluka u cilju poboljšanja položaja etničkih, vjerskih, jezičnih ili drugih manjina ili drugih skupina građana ili osoba diskriminiranih po osnovama iz članka 1. stavka 1. ovoga Zakona;</p> <p>3. provođenja mjera socijalne politike kojima se pogoduje osobama ili domaćinstvima težež imovnog ili socijalnog stanja pod uvjetom da takve mjere ne dovode do izravne ili neizravne diskriminacije na temelju spola, spolne orijentacije, rase, boje kože, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja i invaliditeta;</p> <p>4. u odnosu na određeni posao kada je narav posla takva ili se posao obavlja u takvim uvjetima da značajke povezane s nekim od osnova iz članka 1. ovoga Zakona predstavljaju stvarni i odlučujući uvjet obavljanja posla ako je svrha koja se time želi postići opravdana i uvjet odmjeren;</p> <p>5. pri obavljanju profesionalnih aktivnosti odnosno zasnivanju radnog odnosa, uključujući u članstvo te u djelovanju koje je u</p>	
--	--	--

kao opravdanje za diskriminaciju na temelju nekog drugog razloga.

Pod uvjetom da inače poštuju njene odredbe, ova Direktiva ne dovodi u pitanje pravo crkava i drugih javnih ili privatnih organizacija, čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju i koje djeluju u skladu s nacionalnim ustavima i zakonima, da od osoba koje zaposle traže pošten pristup radu i odanost duhu te organizacije.

Članak 6.

Opravdanje razlika u tretmanu na temelju starosne dobi

1. Bez obzira na članak 2.(1.), Države članice mogu propisati da se razlike u tretmanu na temelju starosne dobi neće smatrati diskriminacijom, ako su, u kontekstu nacionalnog prava, te razlike objektivno i razumno opravdane zakonitim ciljem, koji obuhvaća zakonitu politiku zapošljavanja, tržište radne snage i ciljeve stručne izobrazbe, te ako su sredstva ostvarivanja tog cilja zakonita i nužna.

Takve razlike u tretmanu, između ostalog, mogu uključivati:

(a) postavljanje posebnih uvjeta za pristup zapošljavanju i stručnoj izobrazbi, za zapošljavanje i odabir zvanja, uključujući otkaze i uvjete dobivanja naknade za rad, a odnose se na mlade ljude, starije radnike i osobe koje imaju obvezu da se o nekome brinu, s namjerom da se potiče njihova

skladu s naukom i poslanjem crkve i vjerske zajednice upisane u Evidenciju vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, te druge javne ili privatne organizacije čiji se sustav vrijednosti temelji na vjeri ili uvjerenju, a koja djeluje u skladu s Ustavom i zakonima, ako tako zahtijevaju vjerska doktrina ili uvjerenja u slučaju kada zbog prirode tih aktivnosti ili oklonosti u kojima se obavljaju, vjera ili uvjerenje neke osobe predstavljaju istinski, zakonit i opravdan uvjet za obavljanje posla, uzimajući u obzir sustav vrijednosti te organizacije;

6. na temelju dobi pri ugovaranju premija osigurnina i drugih uvjeta u osiguranju na temelju opće prihvaćenih načela procjene rizika, u skladu s relevantnim i točnim statističkim podacima i pravilima aktuarske matematike.

7. u pristupu dobrima, uslugama i sportu te pružanju istih ako je pristup dobru i/ili usluzi namijenjen isključivo ili prvenstveno pripadnicima jednog spola ili osobama s invaliditetom pod uvjetom da je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem te ako su upotrijebljena sredstva primjerena i nužna cilju koji se želi postići;

8. na osnovi dobi, ako je takvo postupanje objektivno i razumno opravdano legitimnim ciljem, uključujući legitime ciljeve socijalne politike, socijalne i zdravstvene zaštite, politike zapošljavanja, promicanja ciljeva tržišta rada i stručnog osposobljavanja, te ako su sredstva za njegovo postizanje primjerena i nužna. Primjerice se diskriminacijom ne smatra: određivanje

stručna integracija ili osigura njihova zaštita;
(b) određivanje minimalnih uvjeta u pogledu starosne dobi, profesionalnog iskustva ili godina službe za pristup zapošljavanju ili određenim prednostima vezanim za zaposlenje;

(c) određivanje najviše starosne dobi za zapošljavanje na temelju izobrazbe koja se traži za neko određeno radno mjesto ili potrebe za razumnim razdobljem zaposlenosti prije odlaska u mirovinu.

2. Bez obzira na članak 2.(2.), Države članice mogu propisati da određivanje starosne dobi za priznavanje ili dobivanje prava na mirovinu ili invalidsku naknadu, za programe socijalne sigurnosti vezane uz rad, obuhvaćajući, u okviru tih programa, i određivanje različitih dobnih granica za zaposlenike ili skupine ili kategorije zaposlenika, te korištenje, u kontekstu tih programa, dobnih kriterija u aktuarskim izračunima, ne predstavlja diskriminaciju na temelju starosne dobi, pod uvjetom da posljedica toga ne bude diskriminacija na temelju spola.

najviše ili najviše dobi i/ili profesionalnog iskustva i/ili stupnja obrazovanja kao uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ili kao uvjeta za stjecanje drugih pogodnosti vezanih uz radni odnos; određivanje prikladne i primjerene najviše dobi kao razloga za prestanak radnog odnosa, a koja je sukladna uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu, propisivanje dobi ili razumnog razdoblja zaposlenja kao uvjeta za stjecanje ili ostvarivanje prava na mirovinu, ili drugog prava iz sustava socijalne sigurnosti, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti i određivanje dobi kao uvjeta za pristup obrazovanju ili određenim dobrima ili uslugama, pod uvjetom da su zadovoljeni uvjeti iz prve rečenice ove točke;

9. na temelju državljanstva prema posebnim propisima;

10. kod stavljanja u nepovoljniji položaj pri uređivanju prava i obveza uređenih Obiteljskim zakonom, a osobito u svrhu legitimne zaštite prava i dobrobiti djece, zaštite javnog morala i pogodovanja braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna.

(3) Sve iznimke iz stavka 2. ovoga članka trebaju ostvarivati svoj legitimni cilj za koji su određene i moraju biti primjerene i nužne za ostvarenje tog cilja."